First Telugu bi-weekly in Andhra Desa, The only Telugu Newspaper
for H. E. H. The Nizam's Dominions.

# గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడు

హైదరాబాదు దక్కన్

10333

Golconda Patrika. Hyderabad, Dn

సంపుటము ౭ | శా. శ. ౧౮౫౪ అంగీరస నా. సం॥ర శ్రావణ బ॥౩ం బుధవా: | 31-8-32 | సంచిక 33

## తిరుపతి వెంకటేశ్వరులు రెడ్డివంశజుడేనా?

భారతదేశము పరిపాలించిన యుత్తమపురుషులలో రెడ్లుకూడ నగ్రస్థాన మలంకరించినారనిన నతిశయోక్తి గాజాలదు. వీరు మొదట రాష్ట్రకూటులనియు, రట్టోడ్లనియు తరువాత రడ్డులనియు రెడ్డులనియు దైవభక్తపరులై లోకోపకారముగా అనేక దసకూప తటాక దేవాలయములు నెలకొల్పినారని న [illegible] కానేరదు. వీరిలో కొందరు ప్రజాకవులు కాకపోయినా, కవులనున్ను, పండితులనున్ను, అత్యంత ప్రేమాతిశయములతో గౌరవించి అనేక అగ్రహారములిచ్చిరి. నేటివరక ఆయా ప్రభువుల నామములతో కొన్ని గ్రామములు వెలయుచున్నవి. తిరుపతి వెంకటేశ్వరులు చిత్తూరుజిల్లాలోని తిరుపతికొండపైనున్న దేవుని యేడుకొండలవాడ, వెంకటరెడ్డిబాబు, వడ్డికాసులవాడా, ఆపద్బాంధవా మొదలగుపదములతో స్తోత్రము చేయుట అందరికి గినవిషయమే. కవులుకూడ నదేవిధముగా [illegible] డియుండిరి. కొంతకాలముక్రిందట రాయబట్టు [illegible] రాసుకవి వ్రాసిన, కస్తూరిరంగ శతకములో గల పద్యమీ దిగువబాచిన తెలపదును.

సీ॥ శ్రీరమ్యమైన నీ [illegible] వెంకటరెడ్డి
శేషగిరి నీవు కోరెడివడ్డి
యేనుగనెక్కి నే నెలుదూ [illegible]
నీకన్న [illegible] నెవ్వరడ్డి
మొదటి [illegible] మోపివావటముడ్డి
మొన్న నీకుండును గన్నబొడ్డి
అమరులకిచ్చితి కమటమైన [illegible]
[illegible] పలుపొడ్డి

తే. గీ॥ [illegible] దోలిసిదిదొడ్డి
[illegible] మేసినది గడ్డి
[illegible]
[illegible] కస్తూరిరంగ.

ఈ [illegible] సదరుకవి శ్రీవెంకటేశ్వరులు రెడ్డికులము [illegible] భావించి రడ్డి రెడ్డి పదములు వాడియున్నారు. ఒకవేళ అంత్యమునకు [illegible] ప్రాసకొరకై [illegible] నాడనుకొన్నను లేక [illegible] దర్వాపే [illegible] యోరెడ్డి [illegible]. సంతోషముగా [illegible] వ్రాసినాడనిన [illegible] అంత వ్యర్థ [illegible] సంగతి చేయు [illegible] గాని [illegible] అనుపరము వైరాగ్యశీలుడగుటచే ఈ [illegible] విషయములకు కూడ దూరుడని వేరుచెప్పనక్కరలేదు. ఈ పద్యముగల కస్తూరిరంగశతకము చూచినచో [illegible] భావాతిశయములు స్పష్టపడును. ఇదియుగాక [illegible] పట్టము [illegible] రాజు కుమారుడు [illegible] తిమ్మరాజుచరిత్ర (జనగముకథ)లో శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామిని వెంకటరెడ్డియని పలుచోట్ల వ్రాయబడెను. యింతియేగాక ఈ తిరుపతివెంకటేశ్వరులు [illegible] ఒకకథ చెప్పుదురు. సదిమొట్లవగా పూర్వకాలము [illegible] రెడ్డి గోవిందరాజు [illegible] యిద్దరన్నదమ్ములు [illegible] వారిరువురులో పెద్దవాడగు వెంకటరెడ్డి పరిపాలకుడై [illegible] ధర్మశీలుడై [illegible] ప్రజలగావాడుచుండ తమ్ముడు గోవిందరాజు [illegible] నాథుసజ్జన జీవనాదులకు ధర్మప్రభువై [illegible] ఇతడు కామరాగము మహాత్యాగశీలుడై బంగారముకుంచముతో వరహాలను కొలిచి దానముచేసేవాడని చెప్పుదురు. ఇది కొంతమంది [illegible] శతాబముల కొండమొదలు [illegible] వాహనములు కొన్ని [illegible] లు దరిసెనకొని [illegible] అతడు దోపిడితో [illegible] చేసినాడని [illegible] చక్రవర్తియగు వెంకటరెడ్డి తమ్ముడు గోవిందరాజు [illegible] అత్యంత [illegible] ర్యముగానేరముగదా ఈ [illegible] మధ్య [illegible] రువ్వి [illegible] చెప్పిరి. గోవిందరాజును బంగారు [illegible] కుంచముతో [illegible] దానము చేయును అత్యంత [illegible] సంచము [illegible] గోలకొండ నుంచుకొని పరమపదించినాడని చెప్పుదురు. ఇట్లనే అన్నగారు వెంకటరెడ్డి [illegible] రాజ్యపరిపాలనము చేయుచు [illegible] స్వర్గము [illegible] ందినాడట. వీరిరువురు భ్రాతృ [illegible] ధర్మగుణములుగల [illegible] భగవదాజ్ఞచే [illegible] భూలోకమున [illegible] తిరుపతి [illegible] వెంకటరెడ్డిగారు దిగువ తిరుపతిలో గోవిందరాజుగారు [illegible] చెప్పుదురు. మరియు శత్రుసంహార శతకమునగల ఈ దిగువ ప

## ది వినస్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ ఢిల్లి

అపూర్వసమయము! బీదలకు ఒక గొప్పవరప్రసాదము!! దివ్యమైనతరుణము!!!

ఈ తిణము నందే మా "కో ఆపరేటివ్ బెనిఫిట్ స్కీమ్" నందు చేరుడు

వేలపర్యంతము మెంబరులు చేరియున్నారు

వైద్యపరీక్షలేదు [illegible] కఠిన నిర్బంధములు లేవు [illegible] వ్యత్యాసము లేదు

ప్రవేశరుసుము రు. 5/8/- సులభమైన నెలవాయిదాలను చెల్లించవలెను.

కంపెనీవారిచే చెల్లించబడిన క్లైము సొమ్ము సుమారు రూ 8,00,000

గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారివద్ద చెల్లించిన ధరావతుసొమ్ము రూ. 2,00,000

పూర్తి వివరములకు ఏజెన్సీ షరతులకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన [illegible] వచ్చును.

Arigay Ramaswamy
Sub agent
Hyderabad, (Deccan)

G Satyanarayan
Secretary
Branch - Market Street
Secunderabad

ద్యముగూడ విందుబడు నదము కున్నది. యొక్క వక

సీ॥ మలలపై పెద్దపూల ముయు సింగారెడ్డి
మంగళాదికోట మునుగురెడ్డి
పోలుపాంచి కూరకాపా చెన్నారెడ్డి
రంజిల్లుమాద్రి రామిరెడ్డి
పెలయతిరుపల్లారి విరరాఘవరెడ్డి
వన్నె మాల కంచివరదరెడ్డి
సిటుకక్కి నకండి గోపవరాదరెడ్డి
తిరుత్తాటిపటి చింతాలరెడ్డి

తే॥ గీ॥ చేయుకాపు నమ్ము చేత నిధి
కోక్కుబుట్టి తిరుమల నారెడ్డి
మగతనముమాని కాపైన నగవులాడే
శతుసంహార వెంకటాచల విహార

ఈ పద్యము బట్టి చూచిన తిరుపతి తాక కేశ్వరులకే మహోబల నృసింహస్వామి మూరకాపురముచెన్నకేశవస్వామి తిరుపతి రాఘవస్వామి, కంచివరదరాజులు మొదలగు వారుకూడ రెడ్డివంశజులని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ యంశము ప్రస్తుతము తిరుపతి వెంకటేశ్వరులకు ఒప్పియొత్తుకొన్నారు. గాని ఈ విషయము బట్టిచూచిన తిరుపతి వెంకటేశ్వరులు రెడ్డివంశజుడగుటకు కొంతమాత్రము అనుమానము లేదు. ఈ విషయముపై చరిత్రకారులు వైష్ణవోత్తములు విచారించిరి. శ్రీవెంకటేశ్వరస్వామి పూర్వజన్మమున రెడ్డివంశజుడైన ... అతనితో సంబంధమున్నట్లు ... ఋషులు విలువయుండదని ప్రజలకు భక్తిశ్రద్ధలు ... పూర్వులు ... చెప్పిరి ... రెడ్డివంశజుడనియు కృష్ణుడు యాదవ వంశజుడనియు ... మహిమాతిశయములకుగాని ... బంగము ... శ్రీమహోవిష్ణువు శ్రీ తిరుపతి వెంకటేశ్వరులు రెడ్డివంశజుడని వారిని ... ప్రజలకుగల భక్తిశ్రద్ధలకుగాని ... మరియు ఈ ... దరిని ... విషయములు మోపబడినను ... దాచక వార్తాపత్రికలకు ... చాలా ఉపకరించును. అట్టివాని ... పాఠకులు.

రాజ్యప్రతినిధి సప్రూగారితో సంభాషణలు

రాజ్యప్రతినిధి కార్యవర్గ సభ జరిగినది ... రాజ్యప్రతినిధి ... బయలుదేరెను. అటనుండి ... నెవిల్లీ ... భానునగర్ గూడ రాజ్యప్రతినిధితో వెళ్లిరి. ... సిమ్లాలోనే యున్నారు ... హైదరాబాదులో ... అపుడు సర్ తేజబహాదుర సప్రూగారితో ... సంభాషించెదరు, విశ్రాంతి ... రాజ్యప్రతినిధి ... వెళ్లెను.

... సప్రూగారు ... దేరా ... వెళ్లిరి ... సభ ... రాజ్యప్రతినిధితో సంభాషించెదరని తెలిసినది.

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యరుగారు
జయకరుగారితో సంప్రతించుట

ఇండియా గవర్నమెంటు వాణిజ్యసభా సభ్యులు [కామర్సు మెంబరు] సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యరుగారు ప్రాతఃకాల మెయిలులో బొంబాయికి వచ్చిరి.

తిరువాన్కూరు మహారాజుగారు గూడ అదే రైలులోనే వచ్చిరి. వీరిద్దరికి బొంబాయి స్టేషనులో బొంబాయి కేంద్రీయ ... స్వాగతమొసంగిరి ... భవనమున బసచేసిరి.

గవర్నరుతో మాటలాడినదగుట

"కొన్ని విషయములను గూర్చి బొంబాయి గవర్నరుతో మాటలాడుటకు ... తేదీ ... నేను ... ఎరవాడ వెళ్లెను. గాంధిగారితో మాటలాడను నేను గాంధిగారితో మాటలాడ ... దంతి ... లేదు.

జయకరుగారితో సంభాషణ

మితవాదులతో కొందరు సర్వపక్షసంఘమునందు పనిచేయుట నిరాకరించిరి గాన నేనీ విషయము ... ఎం ఆర్. జయకరుగారితో మాటలాడుటకు వచ్చితిని, మాటలాడిన ... సభను ... జరుపవలెనని జయకరుగారు నాతో చెప్పిరి. ... నా అభిప్రాయమును నేను జయకరు గారి కెరింగించితిని. రాజ్యప్రతినిధి సర్ తేజబహాదూరు సప్రూగారితో మాటలాడుచున్నారు. జయకరుగారితో మాట్లాడవలెనని రాజ్యప్రతినిధి నాకెరిగించెను. గాన మా సంభాషణల ... నేను రాజప్రతినిధికి తెలియజేసెదను.

మోడీగారితో మాటాడగోరుట

బొంబాయి మిల్లు యజమానుల సంఘము నకధ్యక్షుడగు హెచ్. పి. మోడీగారితో కేవలము కొన్ని ... సమస్యలను గూర్చి మాత్రమే మాటలాడెదను.

సాంఘిక సమస్యలు

సాంఘిక సమస్యను పరిష్కరింపవలెనని కొందరు ... భారతదేశమువారిని కోరుచుండిరి. వారు వారికి తోచినరీతిని పరిష్కరించిరి. దానివలన మనదేశములోని వివిధ సంఘములకు సంతృప్తి కలుగక పోయినయెడల వారిలో వారే దీనిని పరిష్కరింపవలసి యుండును.

అటావా సభ

అటావాసభకు వెళ్లిన భారత ప్రతినిధులు ప్రస్తుత స్థితులలో శక్తివంచన లేకుండ పనిజేసిరి. వారు బ్రిటిషు వారితో ఒడంబడిక చేసికొనక పోయినయెడల పరాబడు ... శక్తికి ... యుండియుండెడి. బ్రిటనుకు పంపబడును అన్ని సరకులపైనను ... దిగుమతిపన్ను ... మూలము చేయబడును ... మనకు చాల ... మన ప్రతినిధులు వీటిని గూర్చి ... లేదు. ఈ యొడంబడికను ... అన్ని విషయములను సరిగా గమనించియు గలేము. ఈ ఒడంబడిక నా మోదించతలెదని ... శాసనసభవారిని కోరుచు నేను దీని నా సభలో ... అన్ని సంగతులను వివరించెదను" అని రామస్వామయ్యరుగారు తెలిపిరి.

స్త్రీదర్జు పోలీసుజవానులగుట

... ఎన్నికలనుగూర్చి ... బహు ... తరువాత ... వారిలో ... ముక్తిరియు ... 11 ... పోలీసు ... నియమింపబడిరి. వీరందరు పోలీసు రాణాలు ... దినమునకు ... హాజరగుచుండవలెను. ... సిటీలోని ... పారావిచ్చుచుండవలెను.


ప్రసిద్ధి జెందిన
డాక్టర్ వామన గోపాల్
వారివలన తయారుచేయబడిన
సార్సపరిల్లా

(... డాక్టర్ వామన గోపాల్ వారియొక్క ... రక్తశుద్ధి ... ముందులు ...
... వ్యాధులు ... ప్రత్యేకము వెల సీసా ఒకటికి రు 1—4—0
M. D. Dattatraya &Co    ఏజంట్లు — ఎం. దత్తాత్రేయ అండ్ కో ... హైదరాబాదు



మరువకుడు!
ఫియట్, సిట్రోన్, లాన్సియా, ఆస్టిన్. మారిస్, మోటారు కార్లకు
మేలైన విడి భాగములు
గ్యారంటీ ఇయ్యబడును
తంతివిలాసం.— "ఒలింపిక్"
ఒలింపియా మోటారు హౌసు
ఒపెరా హౌసు, బొంబాయి
OLYMPIA
Motor Stores
OPERA HOUSE Bombay

# ఊరూరి ప్రజల నివేదనము

## పరిటాల రవ్వల గనులు

ఈ గ్రామము హైదరాబాదునుండి బెజవాడకు పోవు మార్గములో కలదు. ఇది నైజాం ఇలాకా నవాబు [illegible] జాగీరులోనిది. ఇప్పటికి 3 వందల సంవత్సరముల క్రిందట రవ్వలు తీయు కర్మాగారములు కలవనియు, పెక్కుమంది భూమిలను త్రవ్వి రవ్వలు తీసిరనియు చెప్పెదరు. దానికి తార్కాణముగ గ్రామ పొలిమేరలలో పలు రవ్వలు తీసిన అనేకములగు కోనేలు గలవు. గ్రామమునకు తూర్పు భాగమున విశాలమగు కొండకలదు. పరిశుభ్రమైన నీరు [illegible] అగాధమగు లోతు సుమారు రెండు యకరముల వైశాల్యము గలదు. [illegible] గ్రామము మేము [illegible] పవిత్రమగు [illegible] గ్రీష్మమున [illegible] శివాలయము విష్ణాలయము గలవు. [illegible] ఈ గ్రామము పరిటాల [illegible] గలదియై యున్నది. [illegible] దిశగా [illegible] గనులు త్రవ్వబడిన భూములు యిప్పటికి గోచరిస్తాయి. [illegible] పరిటాలలో [illegible] రవ్వలు [illegible] కనబడునని [illegible] వెళ్ళిపోయిరి.

గనులు నున్న భూములయందు [illegible] కర్మాగారములు [illegible] ఇప్పటికి [illegible] మేము [illegible] బాలురు [illegible] ఆన్వేషణ చేయుటకు [illegible] విచారించుచూ యున్నాము.

చక్రపాటి [illegible]

## బాలికా పాఠశాల

(ఒక విలేఖరి)

చిరకాలమునుండి [illegible] బాలికా పాఠశాల స్థాపించబడినది. [illegible] బాలికలకు విద్య గరుపబడుచున్నది. [illegible] బాలికల [illegible] ఉపాధ్యాయులుగా [illegible] బాలికలకు విద్యనందజేయుచున్నారు. [illegible] బాలికలు [illegible] బాలికలు [illegible] చూస్తున్నాము.

## [illegible]చ్చికటువు

(ఒక విలేఖరి)

రుద్రంగి గ్రామములో [illegible] గొప్ప వర్షము, సుమారు 3 అంగుళములు గురిసెను. [illegible] ఈ గ్రామమునకు తూర్పు భాగమున కలిగోట చెరువు కలదు. [illegible] పశువుల వ్యాధి ప్రవేశించి చాలవరకు [illegible] అధికారులు [illegible]

## అర్పూరు

(ఒక విలేఖరి)

[illegible] వినాయకచవితి [illegible] ఉత్సవము [illegible] స్వీకరించి [illegible]

## సర్పముమాయమగుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

శ్రీసోమేశ్వర ప్రభాతము

భువనగిరిలో [illegible] సర్పరాజము [illegible] ఈ చిన్నది [illegible]

## గ్రంథాలయము

భువనగిరిలో [illegible] గ్రంథాలయము [illegible] విద్యాభిమానులు [illegible] ఉన్నవారు [illegible] గ్రంథాలయము [illegible] నిర్మాణము [illegible] గొప్పతనముగలవారు గాని, విద్యావంతులై నానాదేశ [illegible]

చారముల తెలిసికొనుటకు [illegible] రాజకీయ [illegible] విద్యావంతులు [illegible] మార్గదర్శి [illegible]

[illegible]

ఈ భువనగిరి [illegible] ప్రాకారము [illegible] శాసనములు [illegible] పురాతన [illegible] శిలాశాసనము [illegible] కలదు. [illegible] శాసనములు [illegible] లేదో!

## కృష్ణ జయంతి

[illegible] విద్యార్థి [illegible] విద్యార్థుల [illegible] శ్రీకృష్ణ [illegible] జరిపిరి. [illegible] జయజయ ధ్వనులతో [illegible] చెయబడెను. (బ. వి.)

## గ్రంథాలయ [illegible]కోత్సవము

శ్రీ ప్రతాప [illegible] గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము [illegible] శ్రీ గోవిందరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద [illegible] జరుగును. (బ. వి.)

## నరకేసరి జ్యోతిష్యము

[illegible] ఉచితము

మీరు [illegible] జాతక [illegible] ఫలము [illegible] పంపవలెను. [illegible] ఫలమును [illegible]

[illegible] 51) A [illegible] (దక్కన్)

జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారి ఎన్నోలంబియసుల

---

జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు కాంగ్రెసు నాయకులు యరవాడ జైలులో గల రోజులు పెరోలుమీద విడుదల చేయబడిరి. వీరి సర్జెకి ఎన్నిరా చెన్నకున సూడముకొ పడుచు బడిరి. వీరు ఇంకా చికిత్సయున్నారు. రెండు పౌండ్లు తగ్గియున్నారు.

---

శ్రీమతి ఉమాబాయి కుక్కనమ్మగారి విడుదల

---

మరల వసువచ్చుట

శ్రీమతి గంగమ్మగారిని ఉదయమున వేలూరు జైలునుండి స్త్రీల చెరసాలనుండి విడుదల చేసి ఆమె మోటారు కారులో కన్యాశుల్కము సుద రాసువచ్చిన చాలమంది స్త్రీలు మారగ కలసి వెళ్లి ఆమెను దర్శించిరి.

---

స్కాట్లండులో అంతర్జాతీయ వర్తక పాఠశాల

---

సి ఎఫ్ ఆండ్రూసుగారి నుపన్యసించ బోవుట

బ్రిటిష్ దేశమందున్న గ్లాస్గోలో ప్రపంచ మిత్రసంఘము నెలకొల్పుటకు ప్రెసిడెంటు వారు అంతర్జాతీయ వర్తక పాఠశాల (యుగోస్లేవియా మొదలు ఫెరోసియాన్లకు) ఏర్పరిచిరి. ఫీజు తక్కువలుద్దానిగా దీని ఏర్పాటు చేసిరి.

ఈ పాఠశాలలోని అన్ని దేశములకు చెందిన నాయకులు చాలమంది కలరు. వారు ఏ దేశమునకు సంబంధించిన విద్యార్థులు నన్ను కలసి తెలుసుకొనగోరుచున్నారు. వీరిలో మిక్కిలి హెచ్చుమంది ఇండియా సమాచారము తెలుసుకొనగోరుచున్నారు. ఈ మధ్య కాలములో వారికి ఇండియా సంగతులు తెలుపుటకు ఆయనకు సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారిని ఆహ్వానించిరి. ఆండ్రూసుగారు చర్చను ప్రారంభించెదరు. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న అత్యధిక చర్చలకు భారత దేశ స్థితిగతులను విస్తరించి ఆండ్రూసుగారు చర్చను ప్రారంభించెదరు. మరల సెప్టెంబరు మొదటి తేదీ నాటికి ఆండ్రూసుగారు లండనుకు వచ్చెదరు.

---

వి. జె. పటేలుగారు అమెరికాకు పోవుట

వి. జె. పటేలుగారు విమానముమీద లండనుకు గిండియుటకు వచ్చిరి.

---

చిన్న కౌంసిలు సభ జరుగును

---

చిన్న కౌంసిలు సభను సమావేశ పరచుటకు సర్ సామ్యూల్ హోరుగారు తీర్మానించుకొనిరని సూచనగా తెలియుచున్నది. ఇట్లొ వచ్చిన విమర్శలు పత్రికావారిని మిత్రవాదులను తృప్తిపరచి సన్నగిలుచున్న ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ కౌంసిలు సభకు గాంధిగారిని ఆహ్వానింప వలసినదని విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారనియు, ఇందులో సభ్యుల పట్టిక ప్రకటింపబడునని యు తెలియుచున్నది.

హేల్సుగారు ఇంగ్లాండుకు పోవు కారణములు

"నేను భారత దేశమునందలి బీదవారి సంరక్షణకు ప్రతినిధిని. కలకత్తా మొదలు పెషావరువరకును, కన్యాకుమారి మొదలు మంచుకొండ వరకును గల ప్రజలందరును నాకు సంబంధించినవారే. భారత దేశము వారిని నిరీక్షించుచున్నది. కాన యీ దేశమునందలి దిక్కులన్నిటిని విడదీయుటకు నేను శక్తివంచన లేకుండ పని చేసెదను."

నేను అయిదారు బాలికుడను

"హౌసులో లేబరు పార్టీవారు మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది. బ్రిటిషు పార్లమెంటు కడపటి ఎన్నికలలో అచట నధిక సంఖ్యాకులుగా నున్న లేబరు పార్టీవారి సంఖ్యను నేనే అత్యద్భుతముగా కన్సర్వేటివులుగా మార్చివేసితిని. అందులనే యీసారి ఇండియాలో గూడ అత్యద్భుతమగునటు చేయకలిగితినని నేను అయిదారు బాలికుడను" అని హేల్సుగారు పకపక నవ్వుచు తెలిపిరి.

హేల్సుగారు ఉత్సాహ మపరిమితము. ఇతడు హౌసు ప్రతినిధిగా నిలవబడి దందరును పరిహసించిరి. కన్సర్వేటివు పార్టీ భీరు విప్లవగాండ విరసించెను. "ఎకుమలిపో యునదా" అచట అత్యధిక సంఖ్యాకులు గెలిచిన్న నీవెట్లు నెగ్గగలవు' అని విప్లవ చెప్పగా నేను తప్పక నెగ్గెదనని హేల్సుగారు తెలిపిరి. అంతనే విజయమును బడసిరి. దీనివలననే యితని వాక్చాతుర్యము విదితముకాగలదు. కావున యితని వాక్యములు కేవలము ప్రగల్భోక్తులనియును ఇతడు వట్టి గొప్పలవాడనియును యెవరును తలపగూడదు.

"ఇండియా సమావేశమునకు వచ్చిన ప్రతినిధులలో మరియొక చోట గాంధిగారితో కలిసి నేను సంభాషించితిని. కాంగ్రెసు సభ ఏర్పడిన సమావేశముకు జరుగునాటి ప్రాంతమునందు నాయకులతో సంభాషించితిని. ముఖ్యముగా వారితో గూడ సంభాషించెదను. మనమందరము కలిసి ఒక ప్రత్యేక విమానమును నిర్మించి గాంధిగారిని ఇంగ్లాండుకు పంపవలెను. సాంఘిక సమస్యలు గూడ వారిలో నిమగ్నుడై యుండవలెను. అప్పుడు దొరతనము వారు దానిని తిరస్కరింపరు అని నేను కాంగ్రెసునాయకులతో చెప్పెదను. ఇప్పుడు ఇండియాలో సమర్థుడగు నాయకుడు దొరకడు. కాని లభించియున్నది. కాన నేనాలోటు తీర్చెదను." అని హేల్సుగారు తెలిపిరి.

---

ప్రాథమిక పాఠశాలలో సూలు నేర్పుట

ఒట్టులు నేయుట

---

మధ్య రాష్ట్రముల దొరతనము వారి ఉత్తరువు

"మధ్య రాష్ట్రములలో కొన్ని ప్రాథమిక పాఠశాలలలో విద్యార్థులచే రాట్నముల మీద నూలువడుకుటను చేమగ్గముల మీద ఒట్టులునేయుటను యేర్పాటులను చేయుచున్నామని దొరతనము వారి ఆపాఠశాలల మేనేజర్లకు వ్రాసిరి. అన్ని పాఠశాలలలోను వీనిని యేర్పాటుచేయుటకు తగు ధనములేదు. ఆ ఉద్దేశమునకు కొన్ని పాఠశాలలలో ఈపద్ధతి పరీక్షార్థము అమలులో పెట్టెదము" అని విద్యా శాఖామంత్రి దాక్టర్ దేశముఖుగారు రాష్ట్రీయ శాసన సభలో తెలిపిరి.

---


# శ్రీశైల జీర్ణోద్ధారనిధి

## బహుమతులు పంచిపెట్టబడును

ఒక రూపాయ మాత్రమే! చందా ధనము ఒక రూపాయ మాత్రమే!!!

౨,౦౦,౦౦౦ చందాదారులు చేరిన తోడనే ప్రతి చందాదారునకు
ఛాయాపట సహిత శ్రీశైల చరిత్రము బహుమానము
రు ౮౯,౦౦౦ ల మొత్తమునకు బహుమానము లొసంగబడును

## బహుమానముల వివరము

| | | | |
|---|---|---|---|
| ౧ వ బహుమానము | రు ౨౫,౦౦౦ | రు ౧౦౦౦ బహుమానములు | ౩ |
| ౨ వ | ,, ౨౦,౦౦౦ | ౫౦౦ | ౪ |
| ౩ వ | ,, ౧౦,౦౦౦ | ౨౫౦ | ౯ |
| ౪ వ | ,, ౫,౦౦౦ | ౨౦౦ | ౧౫ |
| ౫ వ | ,, ౩,౦౦౦ | ౧౦౦ | ౧౫ |
| | | ౫౧ | ౨౦౦ |
| | | ౨౫ | ౧౦౪౪ |

ఈ మొత్తము సంగ్రహించబడిన మొత్తము నుండి రాబట్టి అమ్మకము జరుగుచున్న టిక్కెట్లు గ్రూపులుగా అమ్మబడును. గ్రూపు ప్రతిగ్రూపునకు ఏ బి సి డి యీ అను గుర్తులుగల ఒకటి టిక్కెట్లు ౫ రూపాయలు ఒకరూపాయి వెలగల ఒంటి టిక్కెట్లుగా ఛాయాపట సహిత శ్రీశైల చరిత్రాంశము ఇయ్యబడును. శ్రీ గ్రూపులలో ౫ ఒంటి టిక్కెట్లు పూర్తిగా గ్రూపు టిక్కెట్లును రాబడు బహుమానము ౫ ఒంటి టిక్కెట్లకు పంచిపెట్టబడును.

ఈ ఎడు నిలువ మొత్తము శ్రీశైలము పాటు కళ్యాణమంటపము గోపురములు ధర్మసత్రముల జీర్ణోద్ధారమునకును ఆ సౌకర్యము లనేకము వర్గముల తల్లిదండ్రులకు వాసములు నిర్మించుటకు ఉపయోగింపబడును. టిక్కెట్లు కలయువారు క్రింది చిరునామకు వ్రాయుడు.

లేక

గోలకొండ పత్రికాలయమువారు
హైదరాబాదు దక్కను
కార్యదర్శి, శ్రీశైలజీర్ణోద్ధారనిధి
కర్నూలు శ్రీశైల దేవస్థాన సంఘము

## వెట్టిచాకిరీ నరికొను పటేల్పట్వారీల దుర్వ్యవస్థలు

(౧) పటేల్పట్వారీలు గత దినములవలె ఇప్పుడును వెట్టి చాకిరీ చేయుటకు ప్రజలను పిలుచుకొను చున్నారు. పాపము వారేమిచేయుదురు. ప్రభుత్వమువారి ఉద్యోగస్థులకొరకు దాదాయు నుపదము వారికు కంఠము పట్టుచున్న దనుటలో కించిత్ సంశయము లేదు. అదేలనగా ప్రతిప్రభుత్వమువారి ఉద్యోగస్థుడు దౌరానెళ్లుటకు కొన్ని రోజుల ముందు చపరాసి ద్వారా "నేను ఫలాని తారీఖున వచ్చుచున్నాను. అన్ని వస్తువులు ఇంతితేదీ వరకు ఉంచవలెను." యని యాజ్ఞాపత్రిక (తాకీద్) పటేల్ పట్వారీలకు పంపెదరు. ఆజ్ఞా ప్రకారము అన్ని సౌకర్యములు, సామగ్రులు సిద్ధముచేసి యుంచవలసి వచ్చుచున్నది. అట్టి సామగ్రులు ఎవరెవరి నుండి తెప్పించి సిద్ధముంచవలయునో, మరియు ఎన్నికష్టములు పడవలయునో చెప్పనక్కరలేదు. ఈవిషయము మనకు తెలిసియే యున్నది. సర్కారి ఉద్యోగస్థులు గ్రామమును ప్రవేశించగానే "క్యాపటేల్ పట్వారి హాజిర్ హై?" అని ప్రశ్నించగానె ఒక చపరాసి "హాఁ సర్కార్ హాజిర్ హై" అని ఉత్తరమిచ్చును. వారలను సర్కారి ఉద్యోగస్థుని యెదుట నిలుచుండబెట్టును. "కెవ్ రే సామాన్ బరాబర్ తెయార్ హోగయారే?" "హాఁ సర్కార్ హోగయా." ప్రారంభ దశలోనే పటేల్పట్వారీలు చేకార శబ్దముతోనె గౌరవము పొందెదరు. ఒకవేళ ఒక సామగ్రియైన సిద్ధముకాలేదో, వారినోట్లు "బద్మాష్, సువ్వర్" సర్కారిచే పటేల్ పట్వారీలు సన్మానింపబడెదరు. ఇంతటితో కాకుండ చెప్పరాని వానిని ... పని ద్వారా ... అవమానింపచేయుదుర.

(౨) ఇకసర్కారువారు రెండవ గ్రామమును నకు పోవలెనని వెళ్లెదరు, కానివారు, నారికేళ ద్రాక్ష, ముస్తీలు అచ్చుటికి చేయుట్లు. సొంతస వారియూ వెంబడి ఉండుటయే లేదు. ఈ బాధ కూడ పటేల్పట్వారీలకే, గ్రామములో సవారీలు చిక్కని యవసరమున్నన్ని ఎద్దుల జతలు, కచ్చడములు, వెట్టిస్థితిగా తీసి సిద్ధముగ నుంచవలసి వచ్చును. ఇట్లు చిక్కనిచో పటేల్పట్వారీలు సొంతముసవారీలచే సిద్ధముగానెదరు, అట్టి సవారీలలో సర్కారు ఉద్యోగస్థులు బయలు దేరెదరు అప్పుడు పటేల్పట్వారీలు సలాములు చేయుచు "సర్కార్, సామానేపోర్ కిరాయాకె పైసే" అనిఅడిగెదరు. అప్పుడు సర్కార్ ఉద్యోగస్థులు వినరాని మాటలనే పలుకులు మోదల ... ఉత్తర మిచ్చుటయే లేదు. కొందరు నో ... చేసినారు, రెండవవారి అడుగకయే సామగ్రి క్రయముల ... తో ... దైర్యముతో అడిగిన సర్కారి ఉద్యోగస్థులపై ఘాతము ప్రవేశించును ... సర్కారి ఉద్యోగస్థులు ... సామగ్రి ఇచ్చిన ... [illegible] ... సర్కారి ఉద్యోగస్థులకే పటేల్పట్వారీలు చీటీ ... [illegible] ... పద్ధతి గలదు. ... [illegible] ... [illegible]

చేరెనాక్షి ... యుండదు ఇకపటేల్పట్వారీలు సర్కారి ఉద్యోగస్థుల విషయమై యని ఏమని ఎటు చెప్పెదము? అథవా చెప్పినను వినే వారెవరు! తుదకు చీటీలాధారముపట్టివిచారణజరిపిమోస్తరో, ఋజువైనో, శిక్ష కాగలదు. ఇదియేగాక, కొంత సమహోఘనత వహించిన శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ నిజాంప్రభువుగారి ఆజ్ఞ (ఫర్మాన్) అయినందున పటేల్పట్వారీలు బొబ్బలు పెట్టగానె భయపడి క్రయము లనాటికి ఒకవంతుగా ఇత్తురు. ఇకవారల తప్పులను వెదకిపెట్టుటకు మొదలిడెదరు. సరోమొక చిన్న తప్పును పెద్దదిగా జేసి దాని ద్వారావారికి కష్టము వచ్చునటుల పగతీర్చుకొనెదరు. మొట్టకుడనన్నిటికి కారణము దౌరాసర్కారాహీ వ్యవస్థయేకదా!

(౩) ఇక పటేల్పట్వారీల జీవితాధారా విషయమై ఆలోచించెదము, పటేల్పట్వారీలు రైతులను కష్టపెట్టుచు జీవనకృషి చేయుచున్నా రని సర్కారు ఉద్యోగస్థులు మభ్యపెట్టి కనిపెట్టి యున్నారు. ఇట్లు కనిపెట్టుటకు జీతములు [ఇనాంలు] నిజాంరాష్ట్రమువారిపై సమముగా పంచివేయక ప్రతివానికి మాసము ౧౦ రూ. వంతున సర్కారు ఇట్టి స్థితిలో యుండగ ... చిన్నప్పుడు ఉపయోగించుట యు, లంచముతీర్చుటకు? అని సర్కారు ఉద్యోగస్థులు లెక్కించుకొనియున్నారు ఇది పెద్దపొరపాటు, ఇట్టిదో చాలా గొప్ప అన్యాయము. అదేలన, వీరల జీవనాధారము సేద్యమే. ఇట్లు జీవనాధారములుండగా వెట్టిచాకిరియొక్క నిష్ఠలు ఈ పొరపాట్లు ... వేయుట న్యాయముకాదు.

[౪] పరిశీలించి చూడగా కాలము దిన క్రమము విపరీతముగా వచ్చుచున్నది. ఇకరాబోవు కాలమును ఇంతకు ఎక్కువ విపరీతముగా వచ్చునని నిశ్చయము. ఇకపైనను వకీళ్లాకులు కన్నులు తెరచి ... పరిశీలించి తోచిన, లేక ఇంకెవరైన తెలివిగలవారి సహాయమున దౌరా చేయు దొరలయొక్క సామగ్రులు సిద్ధముచేయు పద్ధతి [సర్‌బరాహి]ని తొలగించుటకు మరియు అగౌరవమైన చీటయొక్క బాధలను తప్పించుటకు ముఖ్యమైన కోరలవస్తుమొదలుపెట్టుకొనినమైన లేక మతేసర్కారు విధమైనను ... గా ... పడుదురుగాక లేనిచో అగౌరవముతో ... మానముతో ... విడచి ... కులక ... దులు వచ్చుట మంచిది

[౫] మరియు ముఖ్యమైన ఉన్నతాధికారులతో మనవిచేయునది ప్రజల మొఱలను సహృదయముగా స్వీకరించి పై నుడివారింపబడిన బాధలనుండి పటేలు పట్వారీలను తప్పించిన మేమెంతయూ కృతజ్ఞతా వందనము లర్పించెదము.

### భార్యభర్తల విపరీత అనురాగము

భర్తరోగ నివారణకై భార్యశరీర మాంసమును కోసియిచ్చుట

జర్మనీపై భాగములో కారియను గ్రామమున నొక సతీమణి తన భర్త రోగనివారణకై తనశరీరమునుండి మాంసమును కోసి, దానితో కూరచేసి భర్తకు పెట్టెను.

భర్త మలేరియా వ్యాధిచే బాధపడుచుండెను. ఎన్ని విధముల చికిత్సచేసినను రోగనివారణ కాలేదు. ఈ పైన యువతికి మూఢనమ్మకము యుండెను. రోగికి ఆప్తబంధువు లెవరైనను తన శరీరమునుండి మాంసమును తీసి, కూరచేసి రోగికి పెట్టినయెడల రోగము నివారింపబడునని పైనాంవారికి మూఢవిశ్వాసము గలదు. ఈ యువతికిగూడ ఆ విశ్వాసమునకు అనుకూలముగా ఎట్టిరోగముకైనను ఈ మాంస చికిత్స అమృతమునవలె పనిచేయును మాంసము మాత్రము రోగికి ఆప్తబంధువులుగా నుండవలెను ఈయువతి తనపక్కభాగమునుండి మాంసమును కోసి దానితోకూరచేసి భర్తకు వడ్డించెను. భర్త భోజనము చేయుచు నప్పుడు అనుమానించి రూడకు నిజస్థితి నితెలుసు కొనెను. భార్యకు గాయమునుండి రక్త మింకను స్రవించుచునే యుండెను. ఆమెను వెంటనే దవాఖానకు పంపిరి అక్కడ ఆమెయింకను చికిత్స పొందుచున్నది. పోలీసువారు ఆమెమీద ఆత్మహత్యా నేరమును ఆరోపించిరి. ఆమెతన కట్టిదురుద్దేశము లేదనియు, భర్త రోగనివారణకే తానట్టి త్యాగమును చేసెననియు చెప్పెను.


ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

స్థాపితము ౧౮౯౭ సం

బోనసు సంవత్సరము        బోనసు సంవత్సరము

ఎంపైరు లోని పాలసీ వలన చాల లాభముగలదు. స్వల్పప్రీమియములు, ఆర్థికస్థితిబాగుగ నున్నది కొత్త "కుటుంబ రక్షణార్థపు" పాలిసీ యీ కంపెనీనుండియేర్పాటు అయినది దానివలనలాభ మేమన

అ—నిర్ణీత కాలములోపల మరణము సంభవించిన

౧. తక్షణమే అట్టివారి వింతతువుకుగాని, కొడుకులేక భార్యం ముఖాముఖీగని భీమాఅయిన మొత్తములో నొకభాగమున్న జమాఅయిన బోనసున్ను యియ్యబడును

౨. ప్రతి సంవత్సరము గ్యారంటీ అయిన ఆదాయము తక్కిన నిర్ణీతకాలమునకు గాను ప్రతి మాసమున్ను కొంతకొంత యియ్యబడును.

౩. నిర్ణయకాలము దాటినతర్వాత నిలువ మొత్తము ఇచ్చివేయబడును

లేక

(ఆ) నిర్ణీతకాలము తర్వాత మరణము సంభవించిన భీమాఅయిన మొత్తమున్ను జమాఅయిన బోనసున్ను చెల్లింపబడును.

కావలసినవారు మాకుదరఖాస్తు పంపిన దీని సంబంధమగు లఘుపుస్తకము ఉచితముగా పంపబడును

హెడ్ ఆఫీసు
ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా బిల్డింగు }
బొంబాయి }

ప్లిన్‌బరూవా
అండ్ కో
వే. సేద ఫర్క్

# ప్రకటన

## (ఒకరు) గారగు

వి. శ్రీనివాసరావు దొరవారికి

(కొమ్మూరి బాల బ్రహ్మానందము)

[illegible]

[ప్రొ॥ వెంకటశాస్త్రి గారి గిరతయుదాహరణము ... పవిత్రవిద్య ... ] [illegible]

[illegible]

(వాత పేరు) కొమ్మూరి బాలబ్రహ్మానందము

పెరకవీడు గోలకొండ

# గత ౨౦౦౦ సంవత్సరముల క్రింద

## సింధు ప్రాంతీయ నాగరిక

గత శతాబ్దమువరకు జనులు ప్రపంచోత్పత్తి క్రీస్తుశక ౬౦౦౦ సంవత్సరములకు పూర్వము ఆరంభమైనటుల భావించుచుండిరి. కాని ౧౯౨౨ సం॥లో ఆర్కియాలజీవారు సింధు నైరుతి దాపమున మహంజదారో దాయలను ప్రదేశమున శోధనము ప్రత్యేకముగా కనుకొనిన గొప్ప పురాతన పట్టణమునందు లభించిన వస్తువులను పరీక్షింపగా మానవ నాగరికత ... పూర్వమే మిక్కిలి ఔన్నత్య దశయందున్నటుల తెల్పబడుచున్నది. ఈ పట్టణము ఎత్తయిన గోడలు, చక్కని మేడలు ... [illegible]

[illegible]

# లంకాషైరులో ౨౦౦౦౦౦ మంది

## లాంకషైరులో పనివాండ్రు సమ్మెకట్టుట

### రెండులక్షలమంది పని మానివేయుట

### జీతములను తగ్గించుటయే ముఖ్యకారణము

జీతములను తగ్గించినందునను ఇదివరకు సమ్మెకట్టినవారిని నూరల పనిలో చేర్చక పోవుట వలనను లాంకషైరులో [illegible] మిల్లులను [illegible] రెండు లక్షలమంది [illegible] మధ్యాహ్నము [illegible] గంటలకు పని మానివేసిరి.

ఇదివరకు సమ్మెకట్టినవారిని [illegible] పనిలో [illegible] విషయమున యజమానులు [illegible] చేయలేదు [illegible] సమ్మెకట్టుట తప్పనిసరియైనది [illegible] మానవుని అధ్యక్షుడు [illegible] తెలిపెను.

జీతములను తగ్గించకలేనని [illegible] యజమానులు [illegible] [illegible] [illegible] యజమానులు [illegible] సమ్మెకట్టులలో [illegible] [illegible] యజమానులు [illegible] [illegible] [illegible] పనివాండ్రు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] తెలిపెను.

జీతములను తగ్గించుటకు [illegible] [illegible] తెలుసుకొనవలెను, అని [illegible] [illegible] మధ్యాహ్నము [illegible] [illegible]

## వారమునకు బ్రిటనుకు వ్యాపారములో పదిలక్షల పౌనులు నష్టము కలుగును

### పనివారికి వేతనములలో వారమునకు [illegible] లక్షల పౌనులు నష్టము కలుగును

[illegible] ఫ్యాక్టరీ మిల్లు [illegible] [illegible] సమ్మెకట్టినందున సరిగా తెలియుట [illegible] [illegible] యజమానులతో ప్రత్యేక [illegible] ఒడంబడికలను చేసికొనిరి [illegible] [illegible] సమ్మెకట్టుట [illegible] వారమునకు [illegible] లక్షల పౌనులు నష్టము కలుగును [illegible] వారమునకు [illegible] లక్షల పౌనులు వ్యాపారమునకును పనివారి [illegible] వేతనముల క్రింద [illegible] లక్షల పౌనులును నష్టము కలుగును.

## అంతర్జాతీయ యుద్ధ ప్రతికూల సభ

### [illegible]లో సమావేశమగుట

### వి. జె. పటేలుగారు చాలమంది నాకర్షించుట

ప్రపంచమునందలి [illegible] దేశములనుండియు మొత్తము ౨౦౦౦ మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. వారందరును [illegible] [illegible]

[illegible] పాటను బిగ్గరగా పాడిరి. బ్రిటనునుండి లేబరుపార్టీ, [illegible] యూనియనులు, యుద్ధ ప్రతికూల [illegible] [illegible] ప్రతినిధులు [illegible] మంది వచ్చిరి. ఫ్రాన్సునుండి మిక్కిలి హెచ్చుమంది వచ్చిరి. [illegible] [illegible] రాజాలకు పోయిరి [illegible] [illegible] [illegible] జగత్ప్రఖ్యాత [illegible] [illegible] బుస్సిగారు [illegible] ప్రారంభించిరి. జర్మనినుండి [illegible] మందియును [illegible] [illegible] మందియును వచ్చిరి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

వి జే పటేలుగారు [illegible] హెచ్చుమందిని [illegible] ఫోటోగ్రాఫరులు [illegible] ఆయన ఫోటోలను తీసిరి.

మరల ప్రపంచయుద్ధము కలుగకుండ [illegible] యుద్ధము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

### గాంధి మహాత్మునితో బాడ సంభాషించరు [illegible]

రామస్వామయ్యగారు [illegible] [illegible] [illegible] బొంబాయిక వెళ్లియుండిరి.

మేము కాంగ్రెసు [illegible] [illegible] గాంధి మహాత్మునితోగూడ సంభాషించెదము [illegible] [illegible] [illegible]

నేను [illegible] మిల్లు యజమానుల [illegible] [illegible] మోదీగారిని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

మిరతాడు [illegible] [illegible] [illegible] తెలిసికొను చున్నాము [illegible] సమాధానము కుదిరిన [illegible] కాంగ్రెసువారితో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

మధ్యాహ్నము [illegible] స్వామయ్యగారు జమకరుగారితో చాలసేపు సంభాషించిరి [illegible] [illegible] [illegible] సంభాషించెదరని [illegible]

### జమకరు-సర్ సి పి. సంభాషణ

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యరుగారు జమకరుగారిని [illegible] [illegible] జమకరుని [illegible] [illegible] [illegible] అసోసియేటెడు ప్రెసువారు [illegible], జమకరుగారు సర్ సి. పి. గారి [illegible] [illegible] సంభాషణ సంతృప్తికరముగనే యున్నదని తెలియుచున్నది.

### దక్షిణ హైదరాబాదు

### అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారి ప్రచారము

శ్రీ నిజాము ప్రభుత్వమువారు ఒక సంవత్సరమునుండి స్థానికపత్రికలకు అసోసియేటెడ్ ప్రెసువారి సందేశములను ఉచితముగా నొసంగుచున్నారు. దీనివలన ప్రెస్సువారికి నెలకు దాదాపు మూడువేల రూపాయలు లభించుచుండుటచే నిటీవల వారు ఒక కార్యస్థానమును ఈ పట్టణమున నేర్పరచియున్నారు. పూర్వమువలె గాక ఇప్పుడు వారు వార్తలను [illegible]చుగా [illegible]పుచున్నారు. కాని యీవార్తలలో గొన్ని సత్యదూరములుగను కొన్ని లోపభూయిష్టములుగను ఉన్నవి. దీనివలన స్థానికులైన పత్రికాప్రతినిధులకు చిక్కులు కలుగుచున్నవి.

కొన్ని దినములకు పూర్వము హైదరాబాదులోని అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]లో [illegible] లేదనియు, సికింద్రాబాదు [illegible] [illegible] మున్నదనియు, బ్రిటిషు హిందూదేశములోని పత్రికలకు వార్త నంపిరి. [illegible] [illegible] [illegible] సికింద్రాబాదు [illegible] హైదరాబాదు పట్టణము, [illegible], మున్నగు [illegible] గొప్పగానున్నది. [illegible] [illegible] హైదరాబాదులో [illegible] బాధ [illegible] [illegible]

రెండవ ప్రయుదాహరణము:— కొన్ని దినములకు బూర్వము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సమాజమొకటి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] శ్రీ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], జరిగెను అసోసియేటెడ్ ప్రతినిధి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చేయబడిన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] కల్పించిరి.

బ్రిటిషు హిందూదేశమునగల పత్రికలకు ఈ [illegible] [illegible] [illegible] విశేషములు, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారి [illegible] చర్యలను [illegible] [illegible] [illegible] పత్రికలకు వ్రాయుచున్నాము.

(ఆంధ్ర)


## స్పార్కు [illegible]

సర్వ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అమోఘమైన చికిత్స

SPARK SPARK SPARK SPARK

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చికిత్సలకు

[illegible] [illegible] ఇంగ్లీషులో [illegible] [illegible] వ్రాసి తెప్పించుకొండి

[illegible] జనరల్ కమర్షియల్ ఏజన్సి [illegible] చిలకలగూడ సికింద్రాబాదు [illegible]

The General commercial agency
159 Chilkalguda Secunderabad Dn.

## అమోఘమైన చికిత్స

[illegible], కాకినాడ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], బాలరోగములు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] రోగములు మేముబాగు చేయుదుము

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చికిత్సవలన త్వరలో మానిపోవును

ఈ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చికిత్స చేయబడును.

విలాసము:— [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] దక్షిణ హైదరాబాదు

గోలకొండ పత్రిక

అంగీరస నామ సం॥ శ్రావణ బ॥ ౩౦

బుధవారము

## ప్లేగు

ఎన్ని ప్రయత్నములు చేసినను ఈ సంవత్సరము హైదరాబాదు నగరములో ప్లేగు ప్రారంభమైనది అని తెలుపవలసి రావుట మిక్కిలి విచారకరము ఈ సంవత్సరము ప్లేగు చాలత్వరగా ప్రారంభమగుచున్నదని చెప్పవచ్చును. గత సంవత్సరము ప్లేగు ఏమాత్రము లేకయుండెను. ఈ సంవత్సరము సికింద్రాబాదు కేసిడెన్సీలలో మొదలు ప్రారంభమై యిప్పుడు నగరమందును ప్రారంభమైనది

ఈ ప్లేగు వలన ఎన్నియో సంసారములు నిర్మూలములయ్యెను. వేలకొలది గృహములు వ్యసనమందు మునిగిపోయెను మన నగర జనసంఖ్య చాల తగ్గిపోయెను రాష్ట్రమునకంతయు నిది ప్రధాన నగరమగుటచేత జనుల కిచ్చట ప్లేగు వలన ఆర్థికముగనే కాక నైతికముగను నష్టము కలుగుచున్నది వ్యాపారము స్తంభించి పోవును పాఠశాలలో విద్యాభ్యాసముచేయు బాలుర సంఖ్య తగ్గిపోవును జనులు తమ తమ యిండ్లను వదలి గ్రామములకో క్యాంపులకో పారిపోవలసివచ్చును.

ఈ కారణములచేతనే ప్లేగు సర్వవిధముల నిర్మూలించుట చాల యవసరము కేవలము ప్రభుత్వము వారిచే నీ పని కానేరదు ప్రజలును తోడ్పడవలయును తాము తమ గృహములను పరిశుభ్రముగా నుంచవలయును ఇది చాల యవసరము వైద్యులు సూచించు పద్ధతులను అవలంభింపవలయును ఎలుకలను (అహింసా తత్వము గాలికి వదలి) చంపవలయును మైసూరులో శిశువుల వారమువలెనే ఎలుకల వారము (Rat week) నొకదానిని జరుపుచున్నారట అదే ప్రకారము మన ప్రభుత్వమువారును నొక వారమును ఎలుకల వారముగా నిర్ణయించి ప్లేగు నివారణములో సహాయము చేయువారికిని, శ్రద్ధ తీసుకొను వారికి బహుమతులిచ్చి జనులకు బోధచేసి ప్రోత్సాహము చేయుట బాగుండెడిది

---

గని శాఖామంత్రి మనపరేశ

గష్టీ హైషా ౫౩

మూహమ్మదు నయీం గారు

నేటికి గాల విరామైరవి.

---

## స్థానికవార్తలు

### నియమింపబడుట

మీర్ అలీ రజా గారు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ భవననిర్మాణశాఖయందు నెలకు రు ౧౫౦ జీతముపైన నియమింపబడిరి

---

### న్యాయవాదుల మహాసభ

హైదరాబాదు రాష్ట్రపు న్యాయవాదుల సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శిగారు హైకోర్టుయందు ౨౩వ ఆగస్టు దినమైన సభలో ఈసంవత్సరపు హైదరాబాదు న్యాయవాదుల మహాసభ సెప్టెంబరు నెల ఆఖరువరకు జరుపగలుగుటకు తీర్మానించినారని వ్రాయుచున్నారు ఈపనిని బూర్తిచేయుటకొరకు ప్రత్యేక సంఘమును నేర్పాటుచేసిరి ఇది దినోత్సవము తేది అగస్టు దినమున న్యాయవాదుల సాధారణసభయొకటి మహాసభ సమయమున సభ్యులవలసిన అధికారసభ్యులను యెన్నుకొనుటకు గాను ప్రత్యేకసంఘము పక్షమున జరుపబడెను సభ్యత్వము నకై రు ౫ చందా ఇచ్చువారే యెన్నికయందు పాల్గొనవచ్చును,

---

### హైదరాబాదు వస్తుప్రదర్శనము

... హైదరాబాదు రాష్ట్రములో సిద్ధముచేయబడిన వస్తువుల ప్రదర్శనమొకటి ... రెసిడెన్సీబజారు ప్రేమ్ థియేటరులో జరుగను హైదరాబాదు రాష్ట్రమున సిద్ధముచేయబడిన వస్తువుల ప్రదర్శనార్థము ... తేదీలోగా పంపవలెను ... కార్యదర్శిగారు ... ప్రదర్శనము ... దినములవరకు జరుగును వస్తువులు ... రెసిడెన్సీ ... నుండి ... కొనవచ్చును

### దొంగ

[illegible]

---

### సంతాపము

... భూపుగారు శ్రీయుత ... ౨౨వ తేదీన సంతాపమును ... తెలియుచున్నది

---

### ప్లేగు క్యాంపులు

ప్లేగు క్యాంపులను బాగు చేయుటకు ఆయుమనూర్లకూ ... లివ్వబడును.

---

### గింజాయిన ద్రవ్యమందులు

ఆబ్కారిశాఖనుండి వెలువడిన గష్టీప్రకారము బజారు ... నుండి ... ఎవ్వరును రాజాజ్ఞాపత్రము లేనిది ... గంజాయి, ... చేయరాదు

---

### హైదరాబాదులో ప్లేగు

ఎన్ని నివారణమార్గములు అవలంబించినను ప్లేగు హైదరాబాదునందు వ్యాప్తిచెందుచునే యున్నదని తెలియుచున్నది ... పురానాపూలు బజారు ... మొహల్లాలలో ప్లేగుకలన కొన్ని మృత్యువులు సంభవించినవి ... యింటిలో ... పరీక్ష చేయబడెను ప్లేగువలనయేనని ధ్రువపడినది ఇంటి వారందరును ప్లేగువ్యాపించిన స్థలములలోనికి వెళ్లలేదట ... అధికారులు ప్లేగుటీకాల తీయుటయందు మిగుల చురుకుగా పనిచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది

---

### జైల్లలో నొక మార్వాడీయువకుని నిరసనవ్రతము

౨౩-౭-౩౨ తేదీన శివనారాయణ అను మార్వాడీ చనిపోయెను అతనికుమారుడు గులాబు చెందు అగర్వాలా తనతండ్రి మరియు తనయితరబంధువులను ... చనిపోయినవారలకు ... "మోసము" అను క్రియను చేయవలదని ప్రార్థించెను గులాబు చెందుగారు నిషిద్ధ ... మేళవన భంగకరమయినటుల తెలసిరి కాని ... నెలలో ... ౬-౮-౩౨ జరుపుటకు నిశ్చయము ... గత మూడు రోజులనుండి ఆహారము ... నిరశనవ్రతమును పూనిరి

---

### ముక్కు కోయుట

... జిల్లాలోని బోరి ... గ్రామమున నొక పెద్దమనిషిని వారి స్నేహితులు విందుకు పిలిచి వారింటికి వెళ్లగానే ఇంటిలో నివారింపరయక ... వారిముక్కు కోసి ... చికిత్సకయి ... తీసుకవెళ్లుచుండగా వారు బాటలో ... తెలియుచున్నది

---

### మండలములలో వర్షము

జిల్లాలనుండి వచ్చిన వార్తలవలన వర్షమేమాత్రము లేనటులను మరియు ఎండలుతీక్ష్ణముగా యున్నటులను మొలకలు ఎండిపోవుచున్నటులను తెలియుచున్నది

---

### ఖాదర్ హుసేన్ ఖానుగారు

శ్రీయుత ఖాదర్ హుసేన్ MA వార్తాశాఖ Director గారు ... నిజాం కళాశాల నుండి విరమించుకొని ఇకముందు వార్తాశాఖకయి తమకాలమంతయు వినియోగించెదరని తెలియుచున్నది ప్రస్తుతము ... కొలమాత్రమే కళాశాల ... బోధించుచున్నారు

---

### పశువైద్యశాఖ

... పశువైద్యశాఖనుండి ... తెలియుచున్నది

---

### ... బాయి ... గారు

### ... కాంగ్రెస్‌లో

Antiwar Congress ... ముఖ్యమైన ... ఇయ్యబడినది ... యుద్ధ ... జరుగవలెను.

సర్ ... మరియు ... నిజాంసాగరు ... ౨-౮-౩౨ ... చూచి వచ్చిరి

---

### ... ఎనుబది ... పుట్టుట

... పుట్టినది ...

# ప్లేగువ్యాధి నరికట్టుటకు మార్గములు

( ప్రకటన శాఖవారి ప్రచురము )

హైదరాబాదు పట్టణ పరిసరగ్రామములందలి జనులు తమ గ్రామములయందు ప్లేగు వ్యాధి విరళముకాగానే వారు తమ వరాస్తి నెల్లగైకొని పట్టణమునకు వాడుకగ వచ్చుచుందురు. ఇందువలన యీ వ్యాధి పట్టణమందుగూడ వ్యాపించుటకు వసతి కలుగుచున్నది. ప్లేగువ్యాధి యొక యూరినుండి మరియొక యూరికి ప్లేగు నలుసుల (fleas) వలన వ్యాపకము జెందునట్టి వ్యాధి. యీ నలుసు సర్వసాధారణముగా బట్టలయందును పనికి బట్టలయందును కనబడుచుండును. ఈ సంవత్సరము ప్లేగు అప్పుడే సికింద్రాబాదునందు ప్రారంభమైయుండుటచే పోయిన సంవత్సరమువలె యీ సంవత్సరముగూడ హైదరాబాదు నగరమును ప్లేగునుండి రక్షించుటకై సర్వ ప్రయత్నములను ప్లేగుశాఖవారు గావించుచున్నారు. నగరవాసులు తప్పక యీ ప్లేగు నివారణకై నియోగింపబడియున్న అధికారులకు సాధ్యమైనంత సహాయ మొనర్చెదరని ఆశించుచున్నాము.

ముఖ్యముగ ప్లేగుయున్న స్థలములయందుండి ప్లేగు లేని స్థలములకు జనులను రానివ్వకుండ తగు ప్రయత్నములచేయవలయును. అట్లు లేకపోయిన ప్లేగున్న స్థలమునుండి వచ్చి నగరమున నివసించియున్న తక్షణమే ఆవార్త ప్లేగుడాక్టరుకు తెలుపజేయవలయును. ఇందుకై ప్రత్యేక డాక్టరు అఫ్జల్ గంజ్, నారాయణగూడ హాస్పిటలులందు మకాము చేయుచున్నారు. లేక ఫోన్ నంబరు ౫౭౮ టెలిఫోనునకు గాని లేక ౧౫౧౧ నంబరు టెలిఫోనునకు గాని తెలుపవలయును. ఈసమాచారము మొదటి నంబరునకు తెలియజేసిన ప్లేగు ప్రత్యేక డాక్టరుకును రెండవ నంబరునకు తెలియజేసిన వైద్యశాఖ వారికిని తెలియగలదు. అట్లు తెలియజేసినవారు తమ పేర్లయిచ్చుకొని వచ్చిన వానిని ప్రత్యేక స్థలమునకు పంపించి ఆయిల్లును బాగుగ ఫినైలుతో పరిశుభ్రపరచి ప్లేగు నివారణ పరికరముల అమలులో పెట్టగలరు. అట్లు తెలియజేసినవారి పేరును గాని చిరునామా గాని తదితరులెవ్వరికి తెలియజేయరు.

(౨) ఎక్కడైనను యొక చచ్చిన ఎలుక కనబడిన తక్షణమే దాని విషయమై ప్లేగు డాక్టరుకుగాని లేక మునిసిపలు యుద్యోగస్థులకుగాని తెలియజేయవలయును. అట్లు జేసినవారు తగు బహుమతి పుచ్చుకొనగలరు.

(౩) తమ పరిసర ప్రదేశములను తమ యిల్లుయున్నప్పటికిని పరిశుభ్రముగా నుంచుకొనుట ప్రతివానికి విధియైయున్నది. ఆరోగ్యపక్షము ప్లేగు రహితమైనను తప్పక పరిశుభ్రముగా నుంచుకొనవలయును. భోజనపదార్థములు తప్పక మూసి పెట్టుకొనవలయును.

(౪) ప్రతిదినము పనికిబట్టలను కట్టుకొను బట్టలను ఎండ వేసిన చాలమంచిది.

(౫) ప్లేగు వచ్చునపుడు మంచముల మీదనే నిద్రించుట చాలమంచిది.

## ప్లేగునుండి తప్పించుకొనుటకు మార్గములు

(డాక్టరు రామమూర్తిగారు హెల్తు ఆఫీసరు రెసిడెన్సీ)

౧ మీరు తక్షణమే యనాకులేషను తీసుకొని ప్లేగునుండి తప్పించుకొనుడు మీరు ఉచిత రెసిడెన్సీ దవాఖానాయందు ఉదయము ౭ గంటలు మొదలు ౧౧ గంటల లోపల యినాకులేషను చేయించుకొనవచ్చును

౨ ప్లేగు ఎలుకలవలననే మరి అవి ఎలుకలనుండి ఎలుకనలుసుల ద్వారా మనుష్యులకుగూడ వచ్చును. కొబ్బరి తమయింటిని ఎలుకలనుండి రక్షించుకొనుడు.

౩ ఇండ్లలో ధాన్యము సామానులను కుండలయందుగాని లేక పాత్రలయందుగాని భద్రపరచుకొనుము. గాని నేలమీదనుంచి కట్టి పెట్టుకొనవలెను.

(a) భోంచేసిన పిమ్మట అన్నటిని కాల్చివేయుము

(b) ఎలుకలకు దొరకునట్లుగా ఇట్టి భోజన పదార్థములు నుంచకుము.

(c) ప్లేగు డాక్టరుకు లేక యింటిక ఎలుకలను చంపువారిని పంపుమని యడుగుము. వారు ఎలుక రంధ్రముల నన్నిట మూసి బోనుల వలనను విషముచేతను ఎలుకలను మీ యింటియందు లేకుండ జేయగలరు

౪ సిబ్బందులను పనికిబట్టలను ఎండలో వేయుము. సూర్యరశ్మి ఎలుక నలిమెల చంపివేయును

౫ ఎలుకలు పడిన విషయముకాని ఎవరికైనను ప్లేగువచ్చినను అపనమ్మక ముండినప్పటికిని లేక ఎవరైన వట్టివ్యాధిచే చచ్చిరని తెలిసి నప్పటికిని తక్షణమే సరిహద్దులందలి ప్లేగు ఆఫీసరునకుగాని లేక పోలీసు జవానునకుగాని తెలియజేయవలయును

౬ మీ యింటియందు ఎలుక పడిచచ్చిన తక్షణమే దానికి తాళము వేసి ప్లేగు పరిశుభ్రశాఖ వారికి తెలియజేసిన వారాయింటిని బాగుగ ఫినైలుచే పరిశుభ్రపరుపగలరు మీరు తక్షణమే ఆయింటిని వదలివేసి ప్లేగు గుడారములయందు కాపురముండుము

## ౧౩ గురు వాలంటీరుల అరెస్టు

సాయంకాలము ఆర్. కృష్ణస్వామయ్యగారును మరి ౧౩ గురు వాలంటీరులును ఉత్సవముతో చీనాబజారులో బయలుదేరి పోవుచుండగ వై. ఎం. సి. ఎ భవనమువద్ద పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. పిదప మునుస్వామి చెట్టిగారు మరి ౮ గురు వాలంటీరులతో బ్రాడ్వేలోనుండి ఉత్సవముతో వచ్చుచుండగ చీనాబజారులో ప్రవేశించు సరికి వారినిగూడ పోలీసువారు అరెస్టు జేసిరి. వీరందరిని పోలీసు కమిషనరు కార్యాలయమునకు తీసుకొనిపోయిరి. రిమాండుకాలము నిర్ణయింతురు.

## సర్ సి. పి. గారు బొంబాయి వెళ్లుట

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు (వాణిజ్యశాఖ సభ్యులు) బొంబాయికి స్వల్పకాల పర్యటనము చేయనెళ్లిరి. వీరు సెప్టెంబరు ౧౯వ తేదీ సిమ్లా మరలివచ్చెదరు.

## పార్శీయువతి మహమ్మదీయుని పేపట్టుట

ఆమెసేవకుని పార్శీతుంటరులు కొట్టుట

ఈ మధ్యనొక పార్శీయువతి మహమ్మదీయుని వివాహమాడెను. పూర్వాచార పరాయణులగు పార్శీలకిది సమ్మతము గాలేదు. నిన్న సాయంకాలము పార్శీ తుంటరులు కొందరు కలసియున్న తావునకు పార్శీయువతి సేవకుడు వచ్చెను వీరందరు ఆ సేవకునిపై తమ కసితీర్చుకొనిరి అతడు ఆసుపత్రిలో చికిత్సపొందుచున్నాడు.

## ౧౨ సం॥ యువతి కన్పింపక పోవుట

తల్లితో నదికి స్నానమునకు వెళ్లుట

కమలయను పేరుగల ౧౨ సం॥ కాశ్మీర బాలిక తల్లితో జమ్నానదికి స్నానార్థమై వెడలినది ఆమెజాడ తెలియలేదు. పోలీసువారు వెదకుచున్నారు.

## కాకా కలేల్కారుగారి యస్వస్థత

బెల్గాంనుండి సబర్మతీ చెరసాలకు మార్పు

గుజరాత్ విద్యాపీఠ ప్రధానాచార్యులగు కాకాసాహెబ్ కలేల్కారుగారు బెల్గాము నుండి సబర్మతి చెరసాలకు గొంపోబడుచు యిచ్చటికి తీసికొని రాబడెను. మధ్యాహ్నము ఆయన సబర్మతికి తీసికొని పోబడెను. కాకా కలేల్కారు గారు కొన్నాళ్లనుండి అస్వస్థులుగా నున్నారు. ఆయన తూకము ౨౦ పౌనులు తగ్గినది. వీరు ఆహారము లేదని ఆయన చెప్పుచున్నారు.

## సర్ సప్రూగారు వైస్రాయి ఆహ్వానముపై వెడలుట

రౌండుటేబిలు సభనుగూర్చి చర్చ

వైస్రాయిగారి ఆహ్వానము ప్రకారము సర్ తేజబహాదూరు గారు [illegible] బయలుదేరిరి. క్రొత్త రౌండుటేబిలు సభ [illegible] ర్పయు సాంఘిక సమస్యా పరిష్కార [illegible] యు వారితో చర్చించెదరు.


## చోర అగ్ని భయముల నుండి కాపాడువారు

సెలుచోట్ల బంగారు పతకములు పొందియున్నాము

దేశీయ పరిశ్రమల నభివృద్ధిచేయుడు

## సిద్ధేశ్వర్

Siddheshwar

L. G. HOMBAL.
SOLE REPRESENTATIVE.
H E H THE NIZAM'S DOMINIONS,
HYDERABAD-(Dn)

[illegible]

ఆబిడ్ బిల్డింగు వద్దనున్న మా ప్రదర్శన స్థానమునకు ఒకసారి దయచేయుడు

[illegible] తెలియును. [illegible] ఎవరైన తెరువగలిగిన, వారికి మేము

రు. ౧౦౦౦ లు ఇనామిచ్చుటకు సిద్ధముగ నున్నాము

[illegible] మంచి ఫర్నీచర్లు స్వల్పధరకు మావద్ద దొరుకును

తాము విచ్చేయుటకై నిరీక్షించు

## సిద్ధేశ్వర్ అండు కంపెనీ.

ఆబిడ్ బిల్డింగు రెసిడెన్సీ హైదరాబాదు

### నవ్వాబు మహబూబ్ యారు జెంగు బహద్దరు

అక్లీక శాఖ కార్యదర్శియగు నవ్వాబు మహబూబ్ యారు జెంగుగారు ౩-౧-౧౩౪౩ నగరము విడిచి లండనుకు [illegible] శ్రీయుత వెంకటరావు [illegible] గారి [illegible] బాధ్యత [illegible] తెలియుచున్నది

### ఉస్మానియా లాక్లాసు విద్యార్థుల సంఘము

ఉస్మానియా లాక్లాసు విద్యార్థులును మరియు [illegible] న్యాయవాదులును ౩-౧-౧౩౪౩ సాయంత్రం [illegible] హైకోర్టుభవనము పైన [illegible] శ్రీయుత రామచంద్రరావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. [illegible] న్యాయవాదులు [illegible] నవ్వాబు మిర్జా యారు జెంగు ప్రధాన న్యాయాధిపతిగారు [illegible] ప్రధాన న్యాయాధిపతి [illegible] న్యాయాధిపతులందరు విచ్చేసిరి. రాజా వాహద్దూర్ వెంకట రామారెడ్డి ఓ బి యి కొత్వాలుగారు మరియు [illegible] నాథుగారును విచ్చేసిరి

### ఉద్యోగార్థులకు కొన్ని ప్రశ్నలు

( ఒక వోటరు )

౧ మీ [illegible] కాలము నుండి పట్టుదలతో [illegible]

౨ మీకు [illegible] [illegible]

౩ [illegible]

౪ [illegible] ప్రవేశపెట్ట [illegible] లేదా [illegible] మీరు ఏ విధముగ తోడ్పడగలరు?

౫ శాసన నిర్మాణసభను బ్రిటిషు ఇండియాలోవలె [illegible] మహోన్నత వహించిన ప్రభువుగారు ౧౯ సం వత్సరముల క్రిందట ఫర్మానా అనుగ్రహించిరి గదా [illegible] ఇంకను అమలు జరుగక పోయిన సంగతి తెలియును కదా ఈ విషయమున మోజిపరిషు ప్రజాపక్షమున స్థిరమైన కృషి జరిపిరా? [illegible] ఏమి [illegible] ఫలిత మేమైనది? [illegible]

౬ హైదరాబాదులోని మునిసిపాలిటీలో ఇంకను ఎన్నికల పద్ధతి లేదను సంగతి తెలియును కదా ఈ విషయమున చిత్తశాసనము [illegible] శాసన సభవారి ఎకట [illegible] కదా? దీనిని త్వరగా [illegible] చేయించుటకు మీరేమి చేయుదురు?

౭ లోకల్ బోర్డు కమిటీల ఎన్నికలు లేవుకదా [illegible] సంవత్సరముల నుండి [illegible] ఈ విషయమున స్కీము తయారు చేయుచున్నారని [illegible] తెలిసినదికదా గుల్బర్గా [illegible] ప్రాంతముల [illegible] వెళ్లినప్పుడు మంత్రులు ఈ విషయమున ప్రజలకు తెల్పినారు కదా? ఈ యంశములు [illegible] గమనమును [illegible] మీరేమార్గము [illegible] బింపదలచినారు?

౮ ప్రజలు [illegible] హక్కులను [illegible] పరచుచున్న [illegible] నిరూపించుటకు మీరు యత్నము చేయుదురా? ఏవిధముగా చేయుచున్నారు?

౯ [illegible] ప్రారంభవిద్య మన రాష్ట్రమున [illegible] జన సామాన్యమున విద్య వ్యాపించదని మీ [illegible] కదా? ప్రభుత్వము [illegible] ఏకొంచెము [illegible] [illegible] భావము వహించి యున్నారు. మీకు తెలియును కదా ఈ విషయమున [illegible] శాసనము చేయించ యత్నించెదరా?

౧౦ [illegible] పత్రికలపై తీవ్ర [illegible] లను తొలగించుటకు ఏమి చేయ దలచి యున్నారు

ఇట్టి సంస్కారములు చేయించుటకై శక్తి కొలది పాటుపడుటకు మీ యంతరాత్మ బోధించు చున్నదా? లేక, మీ సమ్ముల [illegible] గొప్పతనము అనుభవించుట కొఱకు వని తలంచుచున్నారా? దేశ సేవాసక్తి అభిప్రాయము ప్రకటించు ధైర్యము కలదా. వోట్లకై యిప్పుడు లేనివో ఊర కుందురు?

### డాక్టరు కిచ్లూగారికి ౨ సంవత్సరముల కఠినశిక్ష

డా॥ సైఫుద్దీన్ కిచ్లూగారు భారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు ఉయము ౨ సంవత్సరముల కఠినశిక్ష, రూ ౫౦౦ జరిమానా యివ్వనిచో ౬ నెలలు శిక్ష విధింపబడెను. చౌదరి గులాంచందుగారు మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పిరి

కిచ్లూగారిని అరెస్టుచేసినపుడు వారివద్ద గల ౧౧౦౦ నోటు వసూలయినది కిచ్లూగారిని [illegible] జైలులో చేర్చిరి

అంబాలా లాహోరు డివిజనులకు [illegible] ఉత్తరువును ఉల్లంఘించి [illegible] అరెస్టు చేయబడియుండిరి

### హరికథా కాలక్షేపము

గత శుక్రవారము రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు రెడ్డి వసతిగృహ భవనమునందు, రాజ కొత్వాలు వెంకటరామారెడ్డి బహద్దరుగారి [illegible] శ్రీయుత [illegible] బ్రహ్మానందదాసుగారు హరికథ కాలక్షేపము నడిపిరి శ్రీయుతులు రాజా వెంకటరామారెడ్డి బహద్దరు కొత్వాలుగారు, [illegible] రెడ్డి ఎం ఏ బ్యారిస్టరు [illegible] కొత్వాలుగారును, దామోదరరెడ్డి బారిస్టరుగారును, [illegible] రామకృష్ణారెడ్డిగారును, తదితర రెడ్డి ప్రముఖులు కథ వినుటకు విచ్చేసిరి. పాదుకా పట్టాభిషేకమును గురించి కథ జరిగినది

బ్రహ్మానందముగారు రాజమహేంద్రవరపు కాపురస్థులు, వయసు [illegible] సంవత్సరములకు మించి యుండదు కథ [illegible] హాస్యము [illegible] సభికుల [illegible] రాత్రి ౧౨ గంటలకు కథ ముగిసెను విద్యార్థులును అత్యంత శ్రద్ధాళువులై కథ వినిరి

[illegible] రెడ్డి యువజన [illegible] హరిదాసుగారి శక్తి సామర్థ్యములను [illegible] [illegible] ఉచితముగా హరికథా శ్రవణ భాగ్యము కలిగించిన హరిదాసుగారికి బాలుర పక్షమున హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతను వెలిబుచ్చిరి రాజా వెంకటరామారెడ్డిగారు ప్రశంసాసూచకముగా నొసంగిన బహుమానము హరిదాసుగారికి కొసంగబడెను

శ్రీయుత బ్రహ్మానందముగారు రెడ్డివిద్యార్థుల విన్నపము నంగీకరించి వేరొక హరికథను రెడ్డి వసతిగృహ భవనమునందు కావింపనున్నారు. సైకథ ౨౬ వ మహరేరు గురువారము రాత్రి గం॥ ౯ నుండి ప్రారంభమగును. రెడ్డి ప్రముఖులు, కథా శ్రవణ కుతూహలులగు ఇతర సజ్జనులు [illegible] ఈ అమూల్య తరుణము [illegible] కుందురు గాక

ఇట్లు
పి వి రాంరావు
రె॥ యు॥ సం॥ కార్యదర్శి

CASTOPHENE REGD

[illegible] తొలగిపోవును
[illegible]

కాస్టొఫేన్ [illegible]

పోస్టుబాక్సు [illegible]
అన్నపూర్ణ కంపెనీ హైదరాబాదు [illegible]
Castophene Manufactu ing C (Ind a)
P.O B No 66 KARACHI

INDO BALM
PAIN RELIEVED

## గృహ చికిత్స

నాడీరోగములు, నాడివ్యాధులు, దగ్గు, తలనొప్పి, నెన్నునొప్పి, పంటినొప్పి, కొమ్ముల నొప్పి, మొదలగు బాధల నివారించుటకై వౌషధము ప్రస్తుతము అనేకరకములు [illegible] అంజనములు [illegible] దుకాణములు నిండుకుచున్నవిగాని [illegible] గుణము [illegible]
"ఇండోబామ్" కు మించినదిగాని, సాటియైనదిగాని లేదు.
దీనిని గొప్ప డాకటర్లు పరీక్షించి, అన్ని అంజనములకంటె బామ్లకంటెను శ్రేష్ఠమైనది అనినిశ్చయించి [illegible] సంవత్సరంలో బెంగుళూరులో జరిగిన ప్రదర్శనమునందు బంగారుపతకము నొసగిరి, అన్ని మందుల షాపులయందును, లెక్క సోల్ యేజంట్లవద్దనైనను కొనదగును

INDO BALM

జె ఫాస్టు అండు కో
కెమిస్టుసు అండ్ డ్రగ్గిస్టుస్ సికింద్రాబాదు

J FAUST & CO,
Chemists & Druggists Secunderabad.

## సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడ్
### హెడ్ ఆఫీసు — బొంబాయి

రాష్ట్రశాఖలు — హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు, జాల్నా, సైలు

సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియావారు ఈరాష్ట్రములోని ఉత్తరహిందుస్థానములోని తమశాఖలవ... వ్యాపారస్థులకు, ప్రజలకు కల్గించుచున్న సదుపాయములు ఇప్పటి కందరకు తెలిసియేయున్నవి

కరెంటుంఅకౌంట్సు పాలీ, కల్దారులలో నుంచబడును కల్దారు ల్వ ... విషయమై ... సంవత్సరముపొడుగునను ప్రతినెల నిలువలోని కనీసపుమొత్తము మీద ౨ ౦/౦ చొప్పున వడ్డీ ఇవ్వ... పాలీ విల్వసా ... విషయములో జన రినుండి జూన్ వరకు ప్రతినెల నిలువరుపాయలు కనీ... పు మొత్తముమీద నివ్వబ ...

సేవింగ్సు అకౌంట్సు కూడ హాలీ కల్దారులలో నుంచబడును ... రుపాయలు ... మొదలుకొని రూపాయలు ౧౦,౦౦౦ వరకు ప్రతినెల కనీసపునిలువ పై ... ౧ ౦/౦ చొప్పునను ... ౧½ ౦/౦ చొప్పున వడ్డి ఇయ్యబడును ప్రతి ... హాలీ కల్దారులు రెండిటగా ఒకేసారి తె... వ్యవహారించవచ్చును ... తీసుకొనుటకు ... లీలుకాని కల్దారులు కాని ఒకేసారి రూపాయలు ౧౦౦ లకు మించకూడదు

రూపాయలు ౧౦౦ లేక, అంతకు మించినపెకము ... ౧½ ౦/౦ చొప్పున వడ్డి ... డిపాజిట్సుగా తీసుకొనబడును ఇతరవివరముల గూర్చి బ్యాంకులో విచారి చవలయును.

హిందుస్తానములోని అన్నిస్థలములయందు చెక్కులు హుండీలు, ... కొద్దిచార్జి... వసూలు చేయబడును ... ఎన్నడు ... జువెల్లరి ... కొరకు ... వసూలు చేయబడును షేర్లు ... మెంటు సెక్యూరిటీలు కొనుట, కొనుట వ్యవహారించబడును

ఇతరమైన ప్రత్యేక వివరములు కావలసినచో ఆఫీసుకు వ్రాయుడు

## ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా
### ఏ. అండు జి అష్యూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్ మదరాసు

ప్రస్తుతపు అవసరములను గురించి ... అభిప్రాయ ... శ్రీ కె బి మా... ఎం ఏ ...

"బాహ్యశ్రమగు కర్షక ... దాయం లేని ... ఇన్సూరెన్సు ... సహాయము ... ఇన్సూరెన్సు ... గురించియు మరణ... అనంతర ... జీవించిన తరుణము ... అన్న మైయున్నది గావున ... శాస్త్రీయమగు స్వల్పవ్యయ పద్ధతుల ... ఇన్సూరెన్సు ... అచరణలో ... తేవలసిన అవసరమున్నది ,,

### స్టార్ పాలసీలే యీ అవసరములను పూర్తిచేయుచున్నది

... చౌకపాలు ... ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలు అనంఖ్యా... ప్రజలను మోసముచేయుచున్న ... (అక్చ్యుయరీ) ... సహాయ ... కంపెనీల ... ప్రజలకు అవుసరమై యున్నది

... సెక్యూరిటీలు 1,00,000, సంవత్సర ఆదాయము 1,50,000

... షరతులు మిగుల లాభదాయకములు

వివరములకు ఛీఫ్ సెక్రెటరి హనుమకొండ ... ఆఫీసుకు వ్రాయుడు

## ఆంధ్రా బ్యాంకు లిమిటెడ్
### హైదరాబాదు శాఖ

వడ్డీల వివరము

| | |
|---|---|
| సేవింగ్సు బ్యాంకు ఎకౌంట్లు | 4½/ |
| హాలి సేవింగ్సు బ్యాంకు ఎకౌంట్లు | 4/ |
| హాలి లేక కల్దారు కరెంటుఎకౌంట్లు (జనవరినుండి జూన్వరకు) | 3½% |
| కల్దారు కరెంటు ఎకౌంట్లు (జూలైనుండి డిసెంబరువరకు) | 2% |

ఎకౌంట్లు ఒక్కటే పేరనే హాలీలోను కల్దారులో ... తెరువ వచ్చును.

ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు తీసుకొన బడును

ఇతర వివరములు బ్యాంకునందు తెలుసుకొనవచ్చును

బ్యాంకు ఉదయం 9 గంటలనుండి తెరచి యుండును.

డి... శాస్త్రి ఎమ్. ఏ. సర్ట్. ఎ ఐ బి, సెక్రెటరి } ఎస్. ఎమ్. ఎస్. విజయ, ఏజంటు

కొల్లు ... షుబాలియతులు ... ప్రాముసరికొల్లు

### అనుకూలమగు షరతులు

క్రొత్తపద్ధతులు, మొదలగు నిబంధనలచే త... యగు చేసియున్నాము ప్రతులు మిగులుటలేదు ఆలస్యముచేసిన దొరకనేరవు ధరలు తగ్గించియు న్నాము ౧౦౦ కి రు ... లు మాత్రమే

గోలకొండ పత్రికాలయము,
హైదరాబాదు

### శ్రీ కృష్ణాభవను హొటలు
అబిడ్ బిల్డింగు హైదరాబాదు

ఇచ్చట మంచి భోజనము ... అల్పాహార ... హోటలు ... శ్రీ కృష్ణయ్యర్ వారి ...

Sree Krishna Bhavan Hotel

శ్రీ ... లాల్ నారాయణ్జీ అత్తరు వ్యాపారులు
... హైదరాబాదు
మావద్ద ... అత్తరులు ... అగరువత్తులు ... జర్దా ... మొదలగు ... వ్యబడును

## గోలకొండ బుక్ డిపో

| గ్రంథము | రూ. |
|---|---|
| ౧ శార్దికులనిర్ణయ చంద్రిక | [illegible] |
| ౨ ... మోద... | ౦—౦ |
| ౩ ... రాజుల ... | ౦—౪— |
| ౪ ... వ్యాఖ్యానము | ౦—౮ |
| ౫ కృష్ణాలహరి | [illegible] |
| ౬ చారుమినార్ (పద్యములు) | ౦—౨— |

మరా — వ్యాపారులకు ... కమీషను ... వెంటనే వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

మేనేజర్ గోలకొండబుక్ డిపో
... బజారు హైదరాబాదు దక్కన్

... మూలబర్ధము, వరములు ... లనివార్పుట ... మాంద్యము, నరముల బలహీన ... అగువానికి ప్రపంచ ప్రసిద్ధి బడసిన

### ఆతంక నిగ్రహ వటికలు
అమ్ముబడుచున్నవి
౬౦ సంవత్సరములనుండి ప్రసిద్ధి నున్నది
... మాత్రల ... 1 కి 1 రూ
... రూపాయలు ... టిక్కెట్లు

ఉచితము! ఉచితము!

### కామ శాస్త్రము
ఆరోగ్యమునకు, ఐశ్వర్యమునకు
అభివృద్ధికి చక్కని దారిచూపునది
ఉచితముగా ... ఈక్రిందివారికి వ్రాయుడు.

ఆతంక నిగ్రహ ఫార్మసి
... మద్రాసు

## సన్ లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ ఆఫ్ కెనడా

ప్రజా సేవయందలి సాహస కథనము

కెనడాలో ౧౮[illegible] లో [illegible] అయి ౧౮[illegible]లో పని ప్రారంభించినది

| ౧౯౩౧ లోని అభివృద్ధి | | | ౬౦ ఏండ్ల అభివృద్ధి |
|---|---|---|---|
| అమలులోనుండు అస్యూరెన్సులు | ... | ... | రూ. [illegible] |
| చెల్లింపవలసిన క్రొత్తఅస్యూరెన్సులు | | .. | ,, [illegible] |
| మొత్తము ఆదాయము | .. | ... | ,, [illegible] |
| మొత్తం వ్యయము | ... | | ,, [illegible] |
| పాలసీదార్లకు పేమెంటులాభములు (౧౯౩౧) ... | | ... | ,, [illegible] |
| ఈ అస్యూరెన్సు ప్రారంభించినది మొదలు పాలసీదార్లకు పేమెంట్లు లాభములు | | ... | [illegible] |
| అధికము, సంభావ్యత, రిజర్వు | .. | .. | [illegible] |
| మొత్తము అప్పులు (చెల్లించిన కాపిటల్ స్టాకుకలసి | ... | ... | [illegible] |
| ఆస్తులు (౩౧ డిసంబరు ౧౯౩౧) | | ... | [illegible] |
| ఫండ్సు | | .. | [illegible] |
| [illegible] మొత్తముచే రక్షింపబడి [illegible] మన [illegible] | | | [illegible] పాలసీదారకు డివిడెంటుగా అలాటుచేయబడినవి. |

కంపెనీకి బొంబాయి కలకత్తా డిల్లీ లాహోరు లక్నో మద్రాసు కొలంబో రంగూనలో ఆఫీసులుగలవు.

అన్ని జిల్లాలలో సమర్థులగు ఏజంట్లు కావలయును.

అన్ని వివరములకు:—

ఎ. కె. హారిస్

డివిజనల్ [illegible]


## స్వదేశీ స్టేషనరీ కావలయునా?

ఆ [illegible] స్వదేశీ [illegible] యీ పెన్సిళ్లను, పింటింగు ఇంకులు, మాకడ [illegible] స్వదేశాభిమానము [illegible] పుష్కలముగా [illegible] విచారించెదరు. [illegible] ఇంగ్లీషులో [illegible]

ది దక్కన్ [illegible] అండ్ కో
(మద్రాసు పెన్సిళ్లకు ఏజంట్లు)
గౌలిగూడ, హైదరాబాదు

## కొలంబియన్ ప్రెస్

మావద్ద కొలంబియన్ ప్రెస్ విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నది. మంచి స్థితిలో నున్నది. చిన్నచిన్న [illegible]శాలలకు ఉపయోగపడును. [illegible] కావలసినవారికి [illegible] దిగువ వారికి [illegible] యును.

మేనేజరు
గో. [illegible]
౧౯౯౯ [illegible]
హైదరాబాదు

## డోంగ్రేగారి బాలామృతము

ఉపయోగించుటవలన
బలహీనతను పోగొట్టును
బిడ్డలకు బలమునిచ్చి
[illegible]
[illegible]
[illegible]
అన్ని చోటులందును దొరకును

K. T, DONGRE & Co,
GIRIGAUM, BOMBAY

## హిందువుల పండుగలు

గ్రంథకర్త
సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు [illegible]
[illegible]
జగద్విఖ్యాతి పండితులగు డాక్టర్ సర్. యస్. రాధాకృష్ణగారు మెచ్చుకొని
యుపోద్ఘాతము వ్రాసియున్నారు
వెల [illegible]
మేనేజర్. గోలకొండ పత్రికా కార్యాలయము [illegible] హైదరాబాదు

## అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యౌషధము

అమృతాంజనము గోలకొండయును సకల బాధలకు [illegible]

హైదరాబాదు - [illegible]:—
[illegible] గోపాలదాసు [illegible], [illegible] హైదరాబాదు దక్కన్



## గోలకొండ పత్రిక

[illegible] హైదరాబాదు దక్కన్
సంవత్సరమునకు చందా
రు. [illegible]
[illegible] ,, [illegible]
విడి ప్రతిక [illegible]

REG No N 45

RegNo.M.2185

STAMP

[illegible] Golkonda power Press, Hyderabad [illegible] Edited [illegible]